Ч. 215 | Субота 25 вересня (7 жовтня) 1893. | Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованї.

Рекламаціѣ неопечатанї вôльнї вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к

Справы парляментарнї.

На першôмъ засѣданю палаты пословъ предложить мінїстеръ скарбу дръ Штайнбахъ прелімінаръ державный на 1894 р., котрый — якъ доносить Fremdenblatt зъ добре поинформованого жерела — выказує надвышку около 500.000 зр. Въ буджетѣ на 1893 р. була прелімінована надвышка на 887.291 зр.

Предсѣдатель сполученои лѣвицѣ нѣмецкои, дръ Пленеръ скликавъ членôвъ клюбу на засѣданє въ день скликаня Рады державнои т. є. 10 с. м. На той самъ день скликавъ такожь предсѣдатель пос. Яворскій „Коло польске". Пôсля вѣсти, яку одержавъ Fremdenblatt зô Львова, має на сёмъ засѣданю обговорювати ся ситуація политична и справа стану вынимкового въ Празѣ. Fremdenblatt зазначує при сёй нагодѣ, що анѣ оденъ польскій голосъ не пôдносить ся въ оборонѣ молодоческой тактики.

На однихъ зборахъ выборчихъ молодоческій посолъ дръ Пацакъ, заявивъ тому кôлька днѣвъ, що ческі послы назвуть въ парляментѣ по имени тыхъ, на котрыхъ паде одвѣчальнôсть за оголошенє въ Празѣ вынимкового стану. Ся таємнича заява дала причину до рôжныхъ поясненъ. Čech и Narodni Listy кажуть, що въ таборѣ радикальныхъ Молодочеховъ вôдкрыто когось, хто зраджувавъ найтайнѣйшї политичнї пляны сторонництва. Въ звязи зъ тымъ стоить неясна справа, що молодоческій агітаторъ, учитель чужихъ языкôвъ Шмідтъ-Бошезъ, наразъ десь щезъ. Вôнъ выголошувавъ минувшого року дуже высокопарнї мовы въ Нансі и бувъ великимъ аґітаторомъ ческо-французского братерства. Неразъ выступали противъ него остро декотрї члены реалістичной Франціѣ и называли его шарлятаномъ, що політикує для интересу. Наша утеча Шміда поясняє теперь декотрї обставины подорожи ческихъ Соколôвъ до Франціѣ. Однакъ Narodni Listy обороняють учителя, котрого давнѣйше пôдпирали, и кажуть, що Шмідъ поѣхавъ до Нансі выдавати молодоческу часопись у французкôмъ языцѣ. Крôмъ сеи вѣсти про Шміда подають часописи староческі ще й иншу вѣсть, що послы ческі зъ Моравы йдуть голосувати въ парляментѣ противъ вынимкового стану въ Празѣ. Головнымъ бесѣдникомъ моравскихъ Чехôвъ буде дръ Фандерлікъ. Вѣденьскі часописи запевняють, що правительство подасть богато причинъ, длячого завело станъ вынимковый. При тôй нагодѣ мають выявити ся важнї рѣчи, якъ н. пр. се, що Молодочехи зовсѣмъ поважно думали о тôмъ, чи не вôдмовити бы правительству податкôвъ.

Якъ вже звѣстно, настають нѣмецкі лібералы дуже на то, щобы правительство утворило въ парляментѣ постôйну бôльшôсть. Здає ся, що серед теперѣшныхъ обставинъ будуть они ще тымъ бôльше наставати и длятого не вôдъ рѣчи буде послухати, що говоривъ въ сѣй справѣ пос. дръ Менґеръ передъ своими выборцями въ Еґерндорфѣ.

Дръ Менґеръ доказувавъ насамперед, якъ велика єсть потреба утвореня постôйнои бôльшости парляментарнои, а вôдтакъ сказавъ: Виднѣйшї послы, а також и часть нѣмецкои прасы доказують, що треба бы утворити парляментарну звязь межи сполученою нѣмецкою лѣвицею и стоячимъ близько до неи „клюбомъ Короніного" зъ однои стороны, а „Коломъ польскимъ" зъ другои. Однакожь я не можу того затаити, що коли возьме ся все добре на розвагу, що доси дѣяло ся, то таке сполученє має лишь дуже малый выглядъ на успѣхъ, ба, коли розважить ся все холодно и тверезо, то можна сказати, що не має таки нѣякого выгляду. Поляки заявили отверто, що они до такого союза не пристануть; они приступили бы до союза зъ нѣмецкою лѣвицею хиба лишь тогды, колибъ она припустила до него и клюбъ Гогенварта. Мы (лѣвиця) сказали знову, що на то не пристанемо, а то въ наслѣдокъ великихъ политичныхъ и національныхъ противностей. Не треба того забувати, що зô взгляду на велику борбу, яка лагодить ся межи Всходомъ и Заходомъ и зô взгляду на заграничну політику якъ Нѣмцѣ такъ и Поляки бажали бы зблизити ся до себе, але то не можливе, доки вôдносины зовсѣмъ не змѣнять ся. Такій союзъ партій бувъ бы теперь лишь тогды можливый, колибъ правительство ужило до того енерґічно свого впливу. Але правительство очевидно того не робить, противно, оно видить серед теперѣшныхъ обставинъ можнôсть, що не лишь само удержить ся, але також удержить и тôй спосôбъ, въ якій выконує свôй впливъ.

Постôйна комісія для реформы податкôвъ розпочала вчера на ново свои нарады.

Въ постôйнôй комісіи для закона карного обговорювано дальше арт. III. новелѣ до закона карного, въ котрôмъ мѣстять ся постановы, що до выключеня явности при головныхъ розправахъ. Дотеперѣшну постанову §. 229 поступованя въ процесахъ карныхъ, пôсля котрои явнôсть головнои розправы може бути выключена зъ причинъ публичного порядку або моральности, и то або зъ уряду або на несенє жалôбника або обжалованого, розширено арт. II. нового проєкту через доданє слѣдуючои постановы: „Противъ осôбъ, котрї ще не переступили 18 рôкъ житя, може головна розправа вôдбувати ся зъ выключенємъ явности. Явнôсть при головнôй розправѣ въ справахъ вымушеня належить выключити, коли

Блуднї огники.

Подобно якъ о тôй зміи морскôй, що то на милю довга вôдъ часу до часу нѣбы показує ся десь на широкôмъ мори, а котру вже богато людей мало видѣти, лишь на жаль нѣхто не умѣє сказати, якъ она выглядає — такъ появляють ся вôдъ часу до часу вѣсти про якісь блуднї огники, що особливо осѣнною порою показують ся темными ночами десь на поляхъ, сѣножатяхъ и мочарахъ та зводять людей зъ дороги и длятого называють ся блудными. Богато людей ихъ вже видѣло, але мало хто знає розказати, якъ властиво они выглядають. Що блуднї огники показують ся, а давными часами ще бôльше показували ся, о тôмъ нема сумнѣву. На то вказують не лишь всѣлякї повѣрки серед широкихъ масъ темныхъ людей, але суть таки доказы вôдъ людей, на котрыхъ слово можна покласти повну вѣру.

Межь нашимъ селяньствомъ єсть н. пр. дуже розширена и загально звѣстна повѣрка, що закопанї въ земли грошѣ горять вôдъ часу до часу, значить ся: на тôмъ мѣсци, де они закопанї, показує ся въ ночи маленьке свѣтло и бѣгає то сюды то туды, то пôдносить ся въ гору, то спадає; хто бы назначивъ собѣ то мѣсце, де то свѣтло показує ся, то по дни мôгъ бы тамъ выкопати скарбъ. Лишь — такъ каже повѣрка дальше — треба знати спосôбъ, якъ то мѣсце значити: треба зъ себе скинути яку одежу и лишити єѣ тамъ; найлѣпше чобôтъ або ходакъ, бо скарбъ буде тогды пôдъ самымъ верхомъ землѣ; колижь кинути шапку, то грошѣ пôдуть такъ глубоко въ землю, якъ высокій чоловѣкъ, що має ту шапку на собѣ. Подôбна повѣрка єсть також и въ польскôмъ народѣ, котрый называє ихъ свѣтликами и вѣрить, що того рода свѣтло запалюють дѣти померлї нехрещеными, або якійсь монахъ, найчастѣйше бернардинъ, котрый зôбравши вôдъ людей грошѣ на боже, розтративъ ихъ и мусить теперь за то покутувати.

Того рода повѣрки хочь трохи вôдмѣнного змѣсту, стрѣчаємо також и у инших народôвъ, у Нѣмцѣвъ, Французôвъ и Италіянцѣвъ, а всѣ они разомъ вказують очевидно на якесь мало або й зовсѣмъ не зрозумѣле зъявище въ природѣ, на котре ще й нинѣ мало хто звертає увагу; ще й нинѣ не знаємо на певно, що то суть тї блуднї огники: чи то яке зъявище метеорольоґічне, чи хемічне, ба, дехто навѣть не хоче вѣрити въ то, що блуднї огники дѣйстно показують ся. Причина того лежить въ тôмъ, що мало хто слѣдивъ за симъ зъявищемъ въ природѣ и нема докладныхъ его описôвъ.

Першу научну звѣстку про блуднї огники подає нѣмецкій ученый Мусшенбрекъ въ своѣй природнôй фільософіи, написанôй ще 1762 р. Вôнъ каже такъ: „Блуднї огники мають круглавый видъ, а великі такъ якъ поломѣнь свѣчки, але бувають часомъ ширшї и горять такъ, якъ колибъ въ нихъ були двѣ поломѣни. Часомъ дають яснѣйше свѣтло якъ воскова свѣчка, иншимъ разомъ суть знову темнѣйшї и пурпуровї. Зъ близька єсть ихъ свѣтло яснѣйше якъ зъ далека. Они лѣтають у воздусѣ недалеко вôдъ землѣ и показують ся частѣйше на товстыхъ, намулистыхъ и багнистыхъ мѣсцяхъ зарослыхъ очеретомъ; инодѣ появляють ся на кладовищахъ, на мѣсцяхъ, де тратять людей и де стоять купы гною. Найчастѣйше можна ихъ бачити лѣтомъ и въ осени, але въ околици Больоніѣ можна ихъ бачити темными ночами черезъ цѣлый рôкъ; они показують ся тамъ серед студенои зимы, коли земля єсть вкрыта снѣгомъ, навѣть частѣйше, якъ серед найбôльшои лѣтнои спеки. Часомъ гаснуть они наразъ а вôдтакъ заблыснуть знову на иншôмъ мѣсци. Звычайно лѣтають они на сяжень высоко понадъ землю, то розтягають ся и стають ширшї, то знову збѣгають ся до купы и стають вузкї; тогды сунуть ся якъ хмары и зъ нихъ летять искры нѣбы огнистый дощь, але вôдъ нихъ нѣчо не займе ся. Коли хто стоить передъ ними, то они сунуть ся до него, але коли за ними ити, то они втѣкають. Деякі огники, котрї дало ся имити, выглядали якъ дреглиста и слизька

каридостойный чинъ вôдносить ся до приватного и родинного житя, а въ приватныхъ жалобахъ, коли жалôбникъ и обжалованый згôдно того выключеня зажадають. Судъ може однакожь ухвалити зъ важныхъ причинъ выключенє явности и безъ попередного поставленя такого внесеня.

Пос. Коппъ протививъ ся тому, щобы выключенє явности розправы могло наступити зô взляду на публичный порядокъ, бо побоюєсь, щобы сеи постановы не уживали въ практицѣ за остро. Можна бы хиба тогды выключати явнôсть розправы, колибъ була небезпечнôсть нарушеня мира. Вôнъ протививъ ся также тому, щобы судамъ давано право выключати явнôсть „зъ важныхъ причинъ“ и длятого вносивъ, щобы сî слова вычеркнути зъ постановы. Коппъ ставивъ ще внесенє, щобы й тоѝ мавъ право жадати выключеня явности головнои розправы, котрого дôткнувъ каридостойный чинъ. — Репрезентантъ правительства, шефъ секцiѣ дръ Краль принявъ се послѣднє внесенє, але спротививъ ся тому, щобы зъ уряду не можна выключати явности. Опôсля ставивъ ще и пос. Барайтеръ деякî поправки и остаточно ухвалено сей артикулъ такъ, що додано до него лишь внесенє Коппа: „Явнôсть може бути выключена на жаданє дôткненого каридостойнымъ чиномъ“.

На внесеня Коппа и Пінінского ухвалено также постанову, що судъ має право выключити явнôсть розправы навѣть и на жаданє однои особы, котра має до того право.

Переглядъ политичный.

Вчерашного дня вôдбули ся у насъ два выборы пословъ до Рады державнои и оденъ выбôръ посла до Сойму краєвого. У Львовѣ выбрано посломъ до Рады державнои дра Леонарда **Пентака**, професора права при львôвскôмъ университетѣ. При сѣмъ выборѣ приступило до голосованя 3.633 выборцѣвъ; зъ тыхъ вôддало 1871 свои голосы на дра Пентака а 1733 на контркандидата Генриха Ревановича, редактора Kur. Lwowsk-ого. — Въ окрузѣ Ярославъ - Чесанôвъ выбрано посломъ до Рады державнои о. лат. обр. Льва Пастора; вôнъ одержавъ въ Ярославѣ 243 голосôвъ (єго контркандидатъ, селянинъ Собенъ 173) а въ Чесановѣ 130 (Собенъ 43). — Во Долинѣ выбрано Вінкентія Витославского, котрый одержавъ 118 голосôвъ; єго контркандидатъ одержавъ 56 голосôвъ.

Зъ Вѣдня доносять, що перше читанє предложеня о заведеню стану выимкового въ Празѣ наступить имовѣрно дня 12 с. м. При сѣй нагодѣ хотять Молодочехи выкликати довшу дискусію. — Празка сторожа поліційна має бути скрѣплена о 100 поліціянтôвъ пѣшихъ и 56 кôнныхъ. — Въ день именинъ цѣсарскихъ ходила депутація мѣскои рады въ Празѣ до намѣстника ґр. Туна, а той въ розмовѣ зъ нею заявивъ ѣй, що выимковый станъ заведено въ Празѣ въ наслѣдокъ всѣлякихъ демонстрацій, выкликуваныхъ вправдѣ молодыми людьми, але поза котрыми стояли интеліґентнî старнî люде, яко ихъ проводирѣ.

Ескадра россійска зближає ся поволи до береґôвъ Франціѣ, а теперь загостила до береґôвъ испаньскихъ въ Кадиксѣ и Картаґенѣ. Въ Кадиксѣ устроено въ будынку францускогo консуляту въ честь єѣ адмірала Авеляна и єго штабу великій пиръ, на котрôмъ пôдношено тоасты въ честь царя, президента Карнота и королевои реґентки. Консуль россійскій пôднѣсъ тоастъ въ честь загального мира. Француске правительство вызначило на приняте россійскои фльоты 300 000 франкôвъ, зъ котрыхъ для мѣста Тульону, котре первѣстно жадало пôвъ міліона, припаде всего лишь 140.000 фр., решту буде мусѣло мѣсто само доплатити.

Президентъ сербского міністерства Докичь, котрый тяжко не здужавъ на запаленє легкихъ, одержавъ урльопъ и выѣде за границю для поратованя здоровля. Президію кабінету обнявъ провізорично міністеръ войны, Груичь, а теку просвѣты міністеръ справедливости Максимовичь.

Новинки.

Львôвъ дня 6 жовтня.

— **Конкурсы.** Окружна Рада шкôльна въ **Товмачи** розписує конкурсъ на посады учительскî въ Антоновцѣ, Бортникахъ, Хомяковцѣ, Делявѣ, Долинѣ, Грабичи, Грушцѣ, Горигладахъ, Озерянахъ, Клубôвцяхъ, Колинцяхъ, Кривотулахъ старыхъ, Кривотулахъ новыхъ, Кутискахъ, Маркôвцяхъ, Милованю, Надорожнôй, Олеши, Палагичахъ, Пшеничникахъ, Рошневѣ, Стриганцяхъ, Терновици польнои, Воровѣ, Пужникахъ, Торговици Винградѣ; дальше на посаду старшого учителя въ Товмачи в Отиніи и на двѣ посады молодшихъ учителѣвъ въ Товмачи та на одну таку посаду въ Отиніи. Поданя вносити до кôнця жовтня.

— **Загальнî зборы руского товариства педаґоґічного** вôдбудуть ся въ сѣмъ роцѣ у Львовѣ дня 1 падолиста. Зборы вôдбудуть ся въ комнатахъ тов. „Бесѣда“. Порядокъ дневный такій: 1) О годинѣ $8^1/_2$ заупокôйне богослуженє за членôвъ: 2) о годинѣ 10-ôй зборы на „Бесѣдѣ“, вôдкрыє голова пос. Барвѣньскій промовою, почôмъ выголосить вôдчитъ въ области педаґоґіѣ; 3) справоздане выдѣлу; 4) выбôръ нового выдѣлу; 5) вôдчитъ п. Дмитерка про новî пляны науковî и 6) внесеня членôвъ.

— **Доповняючій выбôръ** двохъ членôвъ Рады повѣтовои въ Турцѣ зъ ґрупъ бôльшихъ посѣлостей розписано на 14 падолиста с. р.

Испытъ офіцирскій въ 30 полку пѣхоты у Львовѣ зложили: Ив. Щиґельскій зъ вôдзначенємъ, Адлеръ, Аронъ, Буякъ, Бернфельдъ, Хмуровичь, Хвойка, Дозманъ, Діль, Ербаръ, Горовіцъ, Якубовскій, Квятковскій, Мілеръ, Рапфъ, Томаєръ, Товарницкій, Вальтеръ и Висньовскій. Вôдступивъ 1, впало 2. Въ 30 баталіонѣ стрѣльцѣвъ зложили испытъ: Баталія зъ вôдзн., Юліянъ Чаплиньскій, Горбошь, Кронфельдъ, Зацъ и Шуманъ. Вôдступивъ одевъ.

— **Стеноґрафія.** Безплатнî курсы стеноґрафіѣ польскои (и рускои) будуть вôдбувати ся подôбно якъ минувшого року въ школѣ Мицкевича. Буде выкладати п. О. Полиньскій, директоръ бюра стеноґрафôвъ Сойму галицкого. Панове записують ся у вôвторокъ 10 с. м. о год. 4 по полудни, а панѣ 14 с. м. о год. 4.

— **Зъ кругôвъ почтовыхъ.** Міністерство торговлѣ намѣряє побôльшити львовскій вôддѣлъ рахунковый Дирекціѣ почтъ и телеґрафôвъ о 12 урядникôвъ, котрî будуть заступати дотеперѣшный вôддѣлъ рахунковый въ Міністерствѣ. Намѣръ сей пôйшовъ звôдси, що Міністерство рѣшило розвязати свôй вôддѣлъ рахунковый, а утворити при кождôй Дирекціи краєвôй осôбный такій же вôддѣлъ. Всѣ урядники того вôддѣлу мають бути присланî зъ Вѣдня.

— **Побольшенє повѣтовыхъ дирекцій скарбу.** Зъ Вѣдня доносять, що правительство намѣряє збôльшити число скарбовыхъ округôвъ въ Галичинѣ до 30. Доси єсть тыхъ округôвъ 15, на другій рôкъ маѣ ся отворити два, а то: въ Ярославѣ и Вадовицяхъ, отже розходило бы ся о отворенє ще 13 повѣтовыхъ дирекцій. Очевидно, що новî дирекціи входили бы въ житє по кôлька на рôкъ. Въ звязи зъ тою справою стоить також збôльшенє числа урядôвъ податковыхъ. Ще сего року буде отворєныхъ 6 новыхъ урядôвъ податковыхъ въ падолистѣ. Крôмъ того мають бути заснованî уряды податковî у всѣхъ осѣдкахъ судôвъ повѣтовыхъ. Сю вѣстку подаємо якъ поголоску.

— **Холера.** Дня 4 жовтня захорувало 9 осôбъ, выздоровѣло 10, померло 3. Пôдозрѣлî выпадки лучили ся въ Солотвинѣ.

маса, котра свѣтила ся; они були зовсѣмъ подôбнî до жабячои икры, але не були горячî и не пекли, лишь свѣтили ся. Здає ся отже, що ихъ матерія складає ся зъ фосфору, котрый вытягає сонце изъ гниючихъ ростинъ и падлины; вечеромъ тоѝ фосфоръ вôдъ холоду гуснє и свѣтить. Я однакожь не вѣрю, щобы всѣ тî огники складали ся зъ однои и тои самои матеріѣ, бо больоньскî суть напевно иншî якъ голяндскî. То лишь така повѣрка, що тî огники то злî духи або покутуючî душѣ, котрî зъ якоись злобы зводять подорожныхъ въ багна и ямы“.

Въ отсѣмъ описѣ блудныхъ огникôвъ знаходимо основу того поясненя, якого ще до недавна учили насъ въ школахъ. Лишь въ однôй головнôй точцѣ поступили мы теперь трохи на передъ, а то въ тôй, що вже не говоримо, що блуднî огники то слизиста фосфорова маса, котра свѣтить. Досвѣды Прістлея и другихъ ученыхъ поучили насъ вже, що на багнахъ и мочарахъ вытворюють ся ґазы, головно вугльоводенъ, котрî запалюють ся на воздусѣ самî вôдъ себе и свѣтять. Се поясняє намъ, длячого блуднî огники показують ся якъ разъ на млаковинахъ и багнахъ та чому они то запалюють ся, то гаснуть, чому они блимають и нѣбы танцюють перескакуючи зъ мѣсця на мѣсце. То вже легко поняти, бо тамъ, де нема одностайного проводу, де ґазъ добуваєсь зъ пôдъ воды то тутъ, то тамъ, мусить вôнъ не рôвно горѣти и перескакувати зъ мѣсця на мѣсце. Остаточно можна бы симъ способомъ пояснити и появлюванє ся блудныхъ огникôвъ на кладовищахъ та на мѣсцяхъ траченя.

Щобы однакожь пôзнати докладно натуру блудныхъ огникôвъ и спосôбъ, якъ они запалюють ся, треба, щобы ихъ видѣли люде, що розумѣють ся на тайнахъ природы и котрыхъ спостереженямъ можна бы дати вѣру. Тымчасомъ показує ся, що блуднî огники видѣло такъ мало людей компетентныхъ выдавати о нихъ свôй судъ, такъ мало маємо про нихъ вѣродостойныхъ записокъ, що навѣть и многî ученî люде сумнѣвають ся, чи дѣйстно суть якîсь блуднî огники. А всежь таки въ рôчникахъ Поґґендорфа знаходимо сѣмъ вѣродостойныхъ записокъ, зъ котрыхъ майже кожда зачинаєсь словами: Позаякъ дехто не хоче вѣрити въ то, щобы блуднî огники були дѣйстно въ природѣ, то доношу вамъ, и т. д.

Закимъ наведемо декотрî изъ тыхъ записокъ, то мусимо насамперѣдъ сказати, що то суть властиво блуднî огники. Передовсѣмъ єсть то якесь свѣтло, котре показує ся верхъ землѣ. Але верхъ землѣ може показувати ся також и свѣтло електричне, котре дехто мôгъ бы дѣйстно уважати за блудный огникъ. Блудный огникъ не єсть свѣтломъ електричнымъ. Дальше и то, що блудный огникъ свѣтить, не єсть ще єго головною ознакою, бо такъ само свѣтить иногдѣ и порохно и иншî предметы. Кôлька лѣтъ тому назадъ наставъ бувъ н. пр. въ однôмъ шкоцкôмъ селѣ великій переполохъ, бо розôйшла ся чутка, що въ лѣсѣ свѣтить ся якесь дерево. При близшôмъ оглянению дерева показало ся, що хтось выкинувъ на него фосфоризуючу рыбу. Такого свѣтла не буде чей нѣхто уважати за блудный огникъ. Позôстає отже лишь така дефініція: „Блудный огникъ єсть то якесь свѣтло, подôбне бôльше або менше до поломѣни, котра показує ся не дуже высоко понадъ землею, тамъ де суть багна, мочары и млаковины и оно робить таке враженє, якъ колибъ добувало ся зъ тои землѣ“. Отъ и все, що можна теперь сказати о блудныхъ огникахъ; бôльше о нихъ не знає ся нѣчого. Послухайможь теперь, що розказують про нихъ записки въ рôчникахъ Поґґендорфа.

Першу записку подає славный астрономъ Бесель. Дня 2 грудня 1807 видѣвъ вôнъ середъ темнои ночи по дощи въ Лілієнталь недалеко Бремы, якъ зъ розкопаныхъ поплавôвъ выходило повно малыхъ огникôвъ, котрî горѣли не довше якъ чверть минуты. Вôнъ начисливъ ихъ на кôлькасотъ. Люде, що везли єго човномъ помежи тыми поплавами, розповѣдали єму, що то тутъ дуже звычайне зъявище и часто показує ся.

Друга записка походить зъ 1841 р., а єѣ подавъ докторъ Фільопанти, котрый цѣлыми ночами слѣдивъ въ Больоніи за блудными огниками. Вôнъ ходивъ умысно ночами по поляхъ въ околици сего мѣста и дѣйстно удало ся єму три разы побачити тî огники. Першій огникъ, якій вôнъ видѣвъ, то була поломѣнь, котра пôднимала ся на 3 до 4 метры высоко въ гору, вôдтакъ луснула и щезла. Другій огникъ порушавъ ся поземо а третій, котрый показавъ ся на мѣсци, де мочено конопли, пускавъ навѣть зъ себе дымъ, поломѣнь єго була майже

— **О проєктованôй зелѣзници зô Львова до Яворова** пишуть таке: Намѣръ злучити Львôвъ и Яворôвъ зелѣзницею можна назвати найщасливѣйшимъ зъ помѣжъ всѣхъ проєктôвъ економічныхъ, якѝ появили ся послѣдными часами. Ще вправдѣ далеко до выконаня того проєкту, та вже, якъ звѣстно, ґр. Вільгельмъ Сѣмѣньскій, ґр. Романъ Нотоцкій и Банкъ ипотечный одержали концесію на сю зелѣзницю. Она буде довга на 50 кільометрôвъ. Дороги помѣжъ Львовомъ а Яворовомъ належать до найгôршихъ, а радше зовсѣмъ нема ихъ, лише старый гостинецъ зъ величезными горбами и спадами мае бути найлучшою дорогою. Повѣты яновскій и яворôвскій наче вôдтятѝ вôдъ прочого свѣта; хочь и мали бы чимъ торгувати (н. пр. деревомъ, рыбами), то перевôзъ такій дорогій, що не оплатить ся. Межи Яновомъ а Яворовомъ самого лѣса єсть 65.000 морґôвъ. Околицѣ належать до гарнѣйшихъ и здоровыхъ, а такъ занедбанѝ они, якъ бы не находили ся такъ близько столицѣ. Зелѣзниця поможе богато, дасть заробокъ населеню, пôднесе промыслъ, подвоить вартôсть ґрунту — тôлько кобы єѣ скорше выбудовали.

— **Судовый справоздавець** часописи Figaro Альбертъ Батель подає зъ Варшавы вѣсть, що судъ военный засудивъ россійского капітана штабового Ипатова на деґрадацію и 10 лѣтне поселене въ Сибѣри за убійство своєѣ жѣнки Луціѣ, котру обвиняв о любовь зъ Корниломъ Ромиановскимъ. Убивъ вôнъ єѣ дня 24 червня с. р. на войсковôмъ балю въ Варшавѣ. Тамошнѝ часописи не донесли нѣчого анѣ про убійство, анѣ про сей процесъ. Видко, заказано россійскимъ часописямъ о тôмъ писати, або може се выдумка.

— **Хиньскій цѣсарь**, котрый має теперь 23 роки, постановивъ учити ся францускоro языка, и въ тôй цѣли спровадивъ собѣ двохъ Французôвъ. Молодый цѣсарь умѣє вже по анґлійски.

— **Анархістичный нападъ** въ Барцельонѣ описують такъ: Въ полудне переглянувши войско вертавъ ґенералъ капітанъ Мартінезъ Кампосъ зô своимъ штабомъ до мѣста и ставувъ собѣ на розѣ улицѣ Кортезôвъ, щобы придивити ся дефілядѣ. Якъ разъ коли переходивъ полкъ лянсієрôвъ, зъ помѣжъ публики выступивъ якійсь молодый чоловѣкъ и кинувъ въ саму середину штабу двѣ бомбы динамітовѝ, котрѝ сейчасъ выбухли. Пôдъ ґенераломъ Компосомъ упавъ кôнь неживый, бо вôдорвало єму обѣ ноги заднѝ, а самого ґенерала легко зранило въ руку. Крôмъ того зранило ще чотирехъ ґенералôвъ и кôльканайцять офіцирôвъ штабовыхъ, убило одного жандарма а другого тяжко ранило, а мѣжь публикою зранило около 60 осôбъ. Анархістъ называє ся Павліно Паллясъ Ляторре и єсть друкаремъ. Въ єго хатѣ найдено богато анархістичныхъ писемъ и матерій выбуховыхъ. Передъ судомъ военнымъ вôдповѣдавъ гордо и не зрадивъ нѣ одного товарища. Єго засудили на розстрѣлянє и вчера мабуть выконано засудъ, єсли королева не помилувала єго.

— **Торгъ живымъ товаромъ.** У Вильнѣ зловила полїція „богача“ американьского. Чи вôнъ справдѣ грошѣ мавъ, нѣхто не знавъ, але вôнъ самъ голосивъ по мѣстѣ, що має величезнѝ фабрики у Філядельфіи и що приѣхавъ до Вильна женити ся. Поліція взяла єго въ свою опѣку не за се, що мавъ фабрики и похвальный намѣръ найти собѣ помôчницю, тôлько за те, що пôддуривъ въ короткôмъ часѣ зъ 20 дѣвчатъ, всѣмъ обѣцявъ золотѝ горы и вже збиравъ ся выѣхати до Америки. Але дѣвчата, кожда зъ окрема, дôзнала ся, що мають суперницѣ, и кожда хотѣла повѣнчати ся у Вильнѣ, заким выѣде до Америки. Колижь „Американець“ (бувъ то мѣщанинъ зъ Вильна, що перебувъ въ Америцѣ два роки) не хотѣвъ на се пристати, все выявило ся и єго увязнено. Вôнъ хотѣвъ тѝ дѣвчата вывезти до Філядельфіѣ людямъ на потѣху.

— **Убійство.** Въ громадѣ Устю надъ Прутомъ въ повѣтѣ снятиньскôмъ поганою смертію померъ селянинъ Василь Воляньскій. Єго жѣнка и 16-лѣтна донька покалѣчили єго пôдчасъ сну погано, а вôдтакъ задусили и кинули въ потôкъ. То дѣяло ся зъ 28 на 29 м. м. Ихъ зловлено сейчасъ и вôддано до суду въ Снятинѣ. Тамъ они довго не признавали ся до вины, але вкôнци не могли заперечити доказôвъ, якѝ противъ нихъ найдено.

— **Борба льва зъ быкомъ.** Въ Лимѣ, столици Перувіѣ, было недавно цѣкаве „американьске“ видовище. На широкôмъ майданѣ у величезнôй клѣтцѣ станули до борбы левъ и быкъ. Десять тысячь людей приглядало ся тôй борбѣ. Она тревала три годины и закôнчила ся тымъ, що оба звѣрѣ тяжко покалѣчили себе. Кровь струями лила ся зъ нихъ. Левъ крôмъ иншихъ ранъ мавъ пробиту рогомъ шию, а быкъ мавъ вôдкушенѝ нôздря и долѣшну щоку. Треба знати, що быкъ зачѣпавъ льва. Пôдъ конець борбы левъ поклавъ ся кôлька разôвъ на землю, якъ нежиный, але люде дразнили єго зелѣзными дрючками и вôнъ знову кидавъ ся на быка. Але быкъ схоплювавъ єго на роги и пôдкидавъ у воздухъ. Оба звѣрѣ страшно ревѣли, а люде тѣшили ся та кричали

† Посмертнѝ вѣсти.

— О. Григорій Ґудзьо, греко кат. парохъ въ Волчищевичахъ судововишеньского деканата, священикъ ювилатъ, упокоивъ ся дня 30 вересня въ 81-ôмъ роцѣ житя, а 54 ôмъ священьства. — Климъ Гарасимовичъ, професоръ ґімназіяльный въ Радôвцяхъ на Буковинѣ, померъ скоропостижно дня 1 жовтня въ 44-ôмъ роцѣ житя. Похороны вôдбули ся вô второкъ 3 жовтня.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 6 жовтня. Міністеръ рôльництва ґр. Фалькенгаймъ пôддавъ ся вчера въ полудне операціи, котру щасливо перебувъ. Єсть надѣя, що міністеръ скоро подужає.

Вѣдень 6 жовтня. Міністеръ справедливости перенѣсъ нотарѣвъ Володислава Завадского зъ Гусятина до Чорткова а Константина Рудницкого зъ Потока Золотого до Гусятина. — Ґр. Таффе выѣхавъ до Орлова на Моравѣ до своеи доньки, котра повила доньку.

Будапештъ 6 жовтня. Пôдчасъ дебаты въ палатѣ послôвъ надъ коштами удержаня Двору, заявивъ президентъ міністрôвъ Векерле, що правительство выготовило вже проєктъ удержаня Двору и Монархъ удобривъ вже єго въ засадѣ. Правительство обговорить ще подрôбно сей проєктъ на радѣ міністрôвъ, а вôдтакъ предложить єго палатѣ. На дотычне пытанє заявивъ Векерле, що правительство не обѣцювало нѣколи удержанє самостôйного Двору и зъ політичного становища не уважає то за вôдповѣдне.

Петербургъ 6 жовтня. Оголошено нову о 15 проц. знижену тарифу зелѣзничу для перевозу россійского збôжа черезъ Австрію до Италіѣ, Швайцаріѣ и Франціѣ.

Парижъ 6 жовтня. Страйкъ робôтникôвъ въ копальняхъ вугля въ Монъ и Шарльроа зменшає ся. Въ самôмъ осередку копалень страйкъ скôнчивъ ся и всюды наставъ спокôй.

Новый Орлеанъ 6 жовтня. Пôсля найновѣйшого обчисленя згинуло пôдчасъ послѣдного цикльону 2000 людей.

Мадридъ 6 жовтня. Въ Біскаи були 39 выпадкôвъ занедужаня а 24 выпадки смерти на холеру.

на оденъ деціметеръ груба и порушала ся поволи зъ пôвночи на полудне та нѣбы втѣкала вôдъ него. Вôнъ привязавъ бувъ на довгу палицю трохи клоча, всунувъ єго въ той огникъ и оно запалило ся вôдъ него. Поломѣнь пôдняла ся вôдтакъ може три разы такъ высоко, якъ высокій чоловѣкъ и згасла.

Третю записку подає студентъ астрономіѣ, Фоґель, мабуть теперѣшный директоръ звѣздарнѣ въ Почдамѣ, котрый видѣвъ блуднѝ огники коло Каменця и Липска. Найлѣпше мôгъ вôнъ придивити ся тому огникови, що показавъ ся надъ багнистымъ ровомъ пôдъ Липскомъ коло т. зв. тухôвскои брамы. Поломѣнь того огника була може на цаль довга и уносила ся надъ землею не больше якъ на три до чотири цалѣ высоко. Свѣтло єѣ було фосфоризуюче и не таке, якъ поломѣнь болотного ґазу.

Четверту записку подає Кноръ, котрый опôсля бувъ професоромъ въ Кієвѣ. Вôнъ каже, що въ 1827 р. на мочарахъ межи Герцберґомъ а Шлібеномъ видѣвъ блуднѝ огники. Зразу пробувавъ вôнъ пôдійти до тыхъ огникôвъ, але не мôгъ задля неприступности мочарôвъ. Ажь наразъ побачивъ вôнъ, що таки недалеко вôдъ дороги показавъ ся оденъ дуже красный огникъ, котрый стоявъ зовсѣмъ спокôйно. Вôнъ такъ описує се зъявище: „Мѣсце вôдъ насыпу дороги до середины багна заросле було высокою травою, поза котрою выраставъ очеретъ, а за нимъ высокѝ корчѣ, середъ котрыхъ помѣжъ листємъ свѣтивъ ся блѣдавый огникъ, а въ глубинѣ поза нимъ стояли майже пôвколесомъ корчѣ вôльшины такъ, що огникъ той свѣтивъ ся тутъ якъ колибъ въ якôй ослонѣ. Корчѣ, очеретъ и трава були вôдъ того огника такъ мило освѣтленѝ, що я ажь не мôгъ на нихъ надивити ся. Менѣ захотѣло ся конче придивити ся сему зъявищу близше. Позаякъ багно було глубоке и неприступне, то я положивъ ся на землю и старавъ ся палицею розгорнути траву и очеретъ, щобы видѣти огникъ докладнѣйше. Менѣ удало ся пригнути очеретъ и траву до землѣ, а горѣшна часть огника показала ся тогды зовсѣмъ свобôдна; лишь того я не мôгъ видѣти, якъ далеко ишовъ вôнъ въ долину. О скôлько я мôгъ видѣти, була поломѣнь того огника може на 5 цалѣвъ довга а на цаль и чверть широка и нѣбы якъ палиця кругла. Свѣтло було въ серединѣ блѣдаве, безъ блеску и жарѣло слабо жовтаво; близше до краю було оно слабо фіолєтове, а вôдтакъ постепенно губило ся въ темнотѣ. Такъ само и въ горѣ, на вершку було оно насамперѣдъ ясно-, вôдтакъ темно-фіолєтове и наконецъ такъ само постепенно губило ся въ темнотѣ и не мало такого кôнчика, якъ має звычайно поломѣнь свѣчки“.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5·26**	11·11	**7·36**	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	**11·11**	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6·54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновець	6·36	—	10·36	3·31	**10·56**	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3·41	**8·01**
Белзця.	—	—	9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	**10·02**	**6·21**	9·46	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	2·34	**9·46**	9·21	5·55	—	—
Черновець	**10·10**	—	**7·11**	7·59	12·51	—
Стрыя	—	—	**1·08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця.	—	—	8·16	5·26	—	—

Числа товстѝ, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского, вôнъ рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского (зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.